

JAKT DEBATT

VI VÄRNAR OM DE VILDA DJUREN

**Rovdjursmarschen
- vi tågade för de
vilda djuren**

**Vill Länsstyrelsen
i Norrbottens län
verkligen utrota
alla rovdjur?**

**Tragisk nystart:
Rovdjurskampanjen**

Nr 4 2019

120 poäng
för en skjuten
rödräv **22**

Sen sist **3**

Listan över jagade djur är
alldeles för lång **8**

Säljakt löser inte bristen på
torsk i Östersjön **11**

Regeringen möjliggör jakt
på gråsäl **12**

Dikten "Kära varg" **14**

Rovdjursmarschen **15**

Våra svenska björnar har en
viktig roll i naturen **18**

Förbud jakt på björn med
lösa hundar **20**

Troféjakt på björn går inte
att försvara **21**

Har du hört talas om Rov-
djurskampanjen? **24**

Den svenska jakten håller
på att urarta **26**

Emil Jensen: Framtiden och livet

**Endast 2,5 %
av Sveriges
befolkning är
jägare**

17

13

JAKTDEBATT

Medlemstidning för Jaktkritikerna, utkommer med fyra nummer per år: Nr 1 i mars, nr 2 i juni, nr 3 i september samt nr 4 i december. Jaktdebatt distribueras till medlemmarna, vissa myndigheter, medier och bibliotek.

ISSN 1102-5026

Omslagsfoto

Hare av naturfotograf Michael Pelz

Foton

Pixabay, där inget annat anges

Redaktör

Christina Åkerblad
070-638 44 21

Vill du bidra med texter eller bilder?
Välkommen att skicka ditt material till:
redaktionen.jaktdebatt@outlook.com

Layout

Tougher, visuell kommunikation AB,
info@tougher.se

Manusstopp

31 oktober 2019

Mer info på vår hemsida:
www.jaktkritikerna.org

Sen sist...

... är sommaren förliden och även augusti månad, som i den gamla almanackan kallas för skördemånad - denna benämning ger en vacker bild av att bärga gröda, men tyvärr förknippas den också med höstjakt.

Text: Margareta Sturemyr Foto: Pixabay

Jaktkritikerna (JK) har under decennier sått frön för att förändra lagar och förordningar, som kan bidra till att den så kallade "viltvården" vidgas att omfatta även djurvälstånd, men återigen har ännu en höstsäsong med jakt inletts! Vi misströstar dock inte, utan hoppas att vårt arbete framöver skall leda till synbara förbättringar för våra vilda djur. Höstjakterna innebär ond bråd död för så otroligt många vilda djur, men också för uppfödda fasaner, änder och gäss under den så kallade godsjakten. Stressade, skadskjutna individer lämnas åt sitt öde. Så här får det inte gå till! JK kommer att fortsätta lyfta de djuretiska frågorna till den högsta hierarkin - regering och riksdag!

I år får 300 björnar fällas i licensjakten på björn, fördelat på sju län. Under förra årets licensjakt var den sammanlagda "tilldelningen" (förskräckligt språkbruk!) i de sju länen 284 stycken. Men 290 björnar fälldes innan jakten hann avlysas.

I år inleddes licensjakten på björn den 21 augusti och den pågår till den 15 oktober. Redan den första dagen föll en björnhona och hennes lilla björnunge offer för jakten i Rättvik - båda dödades. Eftersom det inte är tillåtet att skjuta en björnhona, som åtföljs av sin unge, eller en unge som åtföljs

I år bevakades dessutom licensjakten på björn i Region norr av polis.

av björnhona, så kommer det inledas en undersökning rörande misstänkt jaktbrott.

I år bevakades dessutom licensjakten på björn i Region norr av polis. Flera fall av jaktbrott har också uppmärksamats och kommer att tas vidare för utredning. Eftersom JK är den enda miljöorganisationen i Sverige som har överklagat licensjakten på björn i år, vill vi gärna tro att våra överklaganden har bidragit till detta eftersom vi framhållit att det måste ske en övervakning av dessa jakter.

Samma dag som jakten började fick JK från Förvaltningsrätten i Luleå, avslag på samtliga överklaganden gällande licensjakten.

JK har nu tagit ärendet vidare och begärt prövningstillstånd hos Kammarrätten i Sundsvall (mål 2641-19). Vi vill att bedömningen görs i ljuset av samtliga överträdelser i de sju län där björnjakt pågår. JK saknar vid varje sådant licensjakttillfälle uppföljning och analys av tillståndsgivande myndigheter samt svar på frågan om hur så många överträdelser fortsatt kan accepteras inom ramen för art- och habitatdirektivets mål och mening utan annan påföljd än det som gäller för enskilda jaktbrott. Därför är Kammarrättens syn på detta ytterst viktigt. JK noterar även att Länsstyrelsen i

Jägareförbundet i Norrbotten verkar ha som mål att utrota alla rovdjur i länet.

Norrbotten valt att i sitt beslut om licensjakt på björn låta Jägareförbundet i Norrbotten presentera sitt ytterst kontroversiella förslag som visar att de vill att Norrbotten skall undantas från att följa både svensk jaktlag och Sveriges åtaganden gällande EU:s lagstiftning och art- och habitatdirektivet. Inställningen kan tydas som att inga rovdjur överhuvud taget ska finnas i Norrbotten och att utrotning är målet på sikt. JK:s skrivelse finns att läsa på jaktkritikerna.org.

JK skickade den 10 maj en skrivelse till Näringsdepartementet och landsbygdsminister Jennie Nilsson, med en uppmaning till regeringen att inte godta beslutet (ett tillkännagivande från riksdagen) om att införa licensjakt på säl (018/19:MJU9). JK har ännu inte fått svar på denna skrivelse. Regeringen har nu beslutat om att uppdra åt Havs- och vattenmyndigheten och Naturvårdsverket (NV) att revidera den nationella förvaltningsplanen för gråsäl. Den ska redovisas senast den 29 november i år. Argumenten för att införa licensjakt på säl är fortfarande bland annat att skydda fiskbestånden. JK har i sina skrivelser till regeringen hävdat att det är av stor vikt att ett licensjaksbeslut inte tas på gammal dokumentation, eftersom ny forskning visar att fiskbestånden både i Östersjön och i Skagerack har minskat katastrofalt och det av andra orsaker än sälpredation. En ny rapport från Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) visar att bestånden har minskat hos vissa fiskarter, såsom torsk och kolja och att dessa nu är starkt hotade på västkusten. Joakim Hjelm, forskare på SLU, har uttalat sig i denna fråga och att detta är något av "de lägsta nivåerna vi sett" och att det förmodligen beror på överfiske och klimatkrisen. Han avslutar med att säga "Vad som är viktigast nu är att vi behöver en förvaltning som bygger på vetenskapliga fakta, som kan lyfta blicken och som tar hänsyn till hela det ekologiska systemet". Med anledning av JK:s tidigare ställningstagande i den här frågan, kommer vi att yttra oss om regeringens beslut samt skicka en skrivelse till både Havs- och vattenmyndigheten och NV för att försöka förhindra införandet av licensjakt på säl i Sverige.

Ny forskning visar att fiskbestånden både i Östersjön och i Skagerack har minskat katastrofalt och det av andra orsaker än sälpredation.

Skydds jakt på vikaresäl Den 3 april 2019 beslutade NV om skydds jakt på 200 vikaresäl och den 13 juni togs ytterligare ett beslut om utökad jakt på 100 till i Norrbottens län. Denna jakt startade den 18 juni 2019 och slutar den 31 januari 2020. JK överklagade detta beslut den 22 juni. JK anför bland annat att all jakt på vikaresäl, oavsett anledning, är ett brott mot artskyddet eftersom den är en akut hotad art. Målet ligger nu hos Förvaltningsrätten i Stockholm (mål 14452-19).

JK överklagade beslutet från Länsstyrelsen i Gävleborgs län att ge tillstånd till skydds jakt på en varg i Edsbyn i Ovanåkers kommun. Vargen blev snabbt skjuten och länsstyrelsen meddelade att jakten var avslutad och målet avskrivet från fortsatt handläggning. JK har gått vidare och be-

gärt prövningstillstånd hos Kammarrätten i Sundsvall (mål 2530-19).

JK har skickat in flera förfrågningar till NV om att få delta i beredningsgruppen för jakttider, eftersom JK anser att det är för få miljöorganisationer i denna när det gäller de djuretiska perspektiven.

I beredningsgruppen för jakttider ingår: BirdLife Sverige, Naturskyddsföreningen, länsstyrelser, LRF, Skogsstyrelsen, Jägarnas Riksförbund, Svenska Jägareförbundet samt en ny representant - Skogsindustrierna. NV har svarat att de anser att beredningsgruppen representerar ett brett urval av intresseorganisationer och att den är tillräckligt stor. Samtidigt framgår att Skogsindustrierna nyligen har valts in i gruppen. JK ställer frågan - vad skall denna organisation tillföra

beredningsgruppen beträffande jakt- och viltfrågor? Naturligtvis är JK mycket besvikna över NV:s svar, eftersom de organisationer som ingår i beredningsgruppen huvudsakligen representerar stora kommersiella intressen inom jaktsektorn. De miljöorganisationer, som nu ingår i gruppen, är i första hand inte inriktade på jaktfrågor. Av den anledningen skulle JK ha kunnat utgöra ett värdefullt komplement med sin sakkunskap i dessa frågor, ett stöd till NV i jaktetiska frågor samt bidragit till att ramen och visionerna för svensk viltförvaltning hade kunnat vidgats till att omfatta även djurvälstånd.

Den 22 augusti tågade Rovdjursmarschen genom centrala Stockholm för att visa sitt stöd för alla de vilda djur, som inte kan föra sin egen talan. Det var en viktig manifestation, som ville få människor att

Insändare och kontakt med jaktlag stoppade ringduvejakt.

lyfta blicken och se vilket orimligt djurplågeri, som dagligen pågår mot de vilda djuren i deras enda hem - naturen! JK ställde sig bakom demonstrationen tillsammans med flera riksdagspolitiker. Arrangör för denna manifestation var Revolution Rov. Rovdjursmarschen gick från Humlegården till Sergels torg där flera riksdagspolitiker såsom Jens Holm (V), Rebecka Le Moine (MP) samt Carl Schlyter (Partiet Vändpunkt) tog bladet från munnen och ifrågasatte den besinningslösa hobbyjakten, som årligen berövar livet på cirka 1 000 000 vilda djur i Sverige. Skådespelaren Peter Rylander representerade JK och höll ett fantastiskt brandtal för de vilda djuren och för livet. Det hördes över hela Sergels torg och studsade mellan skyskraporna och gav genklang långt bortom de putsade fasaderna!

Vi tackar vår avgående redaktör för Jaktdebatt, Ingemar Rosberg samtidigt som vi välkomnar vår nya redaktör Christina Åkerblad. Anette Lundberg i Skellefteå, Tougher, visuell kommunikation AB, har åtagit sig att ta hand om layouten.

Jaktkritikerna Västra Götaland

Ingemar Rosberg berättar:

"Under juni gick all tid till att skapa och distribuera Jaktdebatt nummer 3. Juli har inneburit semester, västkustbad med flera semesteraktiviteter men också lite jaktfrågor. Det har handlat om ringduvejakten där man bland annat i Värmland börjar mata duvorna från mitten av juli för att 1 augusti kunna gå ut och slakta alla man på detta sätt lyckats locka fram. Vi utgick från EU-kommissionens fågeldirektiv som säger att jakt inte

Oroväckande få råkor på Gotland i år.

Vi bekämpar "Rovdjurskampanjen" som är en tävling i att döda utvalda vilda däggdjur och fåglar med möjlighet att vinna fina priser.

ska bedrivas på fåglar under respektive fågelarts häckningstid. Direktivet säger också att häckningstiden för ringduva i Sverige är fram till 1 oktober varför vi uppmanade NV att stoppa ringduvejakten. Svaret blev nej med hänvisning till att man vill utreda frågan. Ett jaktlag i södra Värmland är känt för att bedriva sådan jakt så vi valde då i stället att via insändare i Nya Wermlandstidningen gå ut och informera och kritisera jakten. Jag och Margareta Sturemyr fick in var sin insändare och vi fick även kontakt med jaktledaren för detta jaktlag som efter viss betänktid meddelade att jaktlaget beslutat ställa in årets jakt på ringduva.

En tråkig nyhet är att tidskriften Jaktjournalen åter startat Rovdjurskampanjen som är en tävling i att döda räv, grävling, mård, mink, iller, kråka, skata, måsfågel och nötskrika för att samla poäng och få möjlighet till fina priser. Vi bidrog säkert till att tidskriften förra året kände sig tvingade att ställa in denna jakttävling. Tidigare har man i samband med att man uppmanat jägare att delta haft en beskrivning av jagade arter, poäng för varje dödad djur med mera. Nu har man plockat bort denna information som man uppenbarligen inte vill att icke-jägare ska få ta del av. Vi kommer att på nytt via insändare och flygblad bekämpa denna vidriga, helt oreglerade jakt. Kopiera gärna

flygbladet och hjälp till att sprida det eller påtala via till exempel mejl till Jaktjournalen, vad du tycker om deras Rovdjurskampanj.

Vi har också sammanställt ett informationsblad för utdelning "Senaste nytt, augusti" och kopierat upp i 500 exemplar. I övrigt har jag (Ingemar) deltagit i ett par Skype-möten samt varit med på Richards trevliga träff då vi i första hand jobbade med att granska och finjustera föreningens nya hemsida."

Jaktkritikerna Gotland

Christina Åkerblad berättar:

"Den 1 april satte den beviljade skyddsjakten på 500 vitkindade gäss igång. Det var ett nytt grepp från Länsstyrelsen som tidigare bara beviljat skydds jakt i samband med enskilda ansökningar från lantbrukare och jägare. När jakttiden gick ut den sista maj hade dock bara 24 gäss dödats.

JK Gotland anmälde samtliga åtta avsnitt av serien Jaktliv till Granskningsnämnden. Alla anmälningarna avslogs - givetvis!

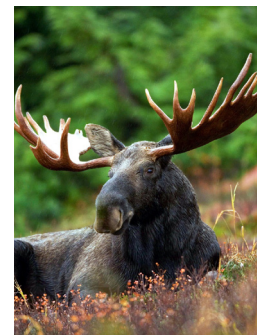
På Gotland pågår just nu skydds jakt på gråsäl. Den startade 20 april i år och pågår till och med den 31 januari 2020 och gäller för 100 gråsäl. Två döda sälar (varav en utan huvud) hittades ilandflutna på en strand på Fårö i somras. De är troligtvis skadskjutna i samband med skyddsjakten. Det är ju en väldigt svår jakt att utöva. Att träffa ett sälhuvud på långt avstånd i en orolig sjö med vågor måste vara otroligt svårt. Skadskjutningsfrekvensen bör vara ganska hög och lidandet för djuren omätbart. Den 12 sep-

tember var 54 gråsäl anmälda skjutna. Den 20 maj samlades vi gotlänningar återigen till en träff på Almedalsbiblioteket i Visby. Vi var glädjande nog nio stycken som deltog. Jag redogjorde för allt som hade hänt sedan vårt senaste möte och därefter planerade vi bland annat vårt deltagande i Almedalsveckan.

Veckan kom och vi var tre som deltog aktivt med utdelande av flygblad och diskussioner med många intresserade människor. Vår insats kändes väldigt bra och vi hoppades givetvis på att den skulle leda till ett antal nya medlemmar. I efterhand kan jag konstatera att det tråkigt nog inte blev så. Inför nästa års Almedalsvecka måste vi ändra vår strategi eller kanske inte ens vara med.

Våra få gotländska råkor blev utsatta för boskövling tidigare i somras. De ville sätta bo i de stora träden utanför Botaniska trädgården i Visby men det passade inte människogrannarna som kastade ut dem. Nu håller jag utkik efter råkorna, men har endast sett tre i Visby den senaste tiden. Det känns lite oroväckande."

Jaktkritikernas ordförande Richard Dehnisch bjöd in till en träff på sitt sommarställe som ligger i en kulturmiljö med utsikt över en vacker sjö. Det blev ett kombinerat arbets- och rekreationsmöte i det vackra landskapet. Arbetet kretsade runt hemsidan, som Susanna Melchior då höll på att utforma. Även Ingemar och Helena var med på denna sommarträff.

Slutligen

I över tre decennier har JK:s primära arbete bestått av att nå ut med information om jaktens konsekvenser för den vilda faunan, så att fler människor ska se vad vi ser! Det är endast en stor opinion som kan förändra förhållanden attityder runt jakt. Att umgås under dessa former, där huvudsyftet är att döda, måste skambeläggas! Axel Munthe, som var en stor djurvän, har sagt: "... jaktlusten är människans passion att förfölja och döda de i frihet levande djuren... Denna sport faller under rubriken mord utan förmildrande omständigheter och tillhör den moraliska strafflagen."

jaktkritikerna.org

Jaktkritikerna har fått en ny hemsida: Ett stort tack till Susanna Melchior, som har skapat denna förnämliga sida. Annika Anastassiou är vår nya webbdaktör och har gjort ett otroligt fint arbete genom att hela tiden hålla sidan aktuell. Citerar här Annikas trevliga uppmaning: "Gå in på vår hemsida till menyn längst upp på sidan, klicka på den och bläddra fram till "Våra uppdrag", klicka på "Framgångar" och läs! Inte illa av en så liten organisation som Jaktkritikerna att åstadkomma allt detta, eller hur?!"

Vi önskar alla medlemmar en fin höst och hoppas på ert fortsatta stöd till föreningen. Ni är också varmt välkomna med bidrag i ord och bild till Jaktdebatt.

Listan över jagade arter är alldeles för lång

I förslag till nya jakttider ingår flera fåglar och däggdjur som det finns starka skäl att freda. Arne Ohlsson tar upp några av dem här och finner att djurskydd och naturvård fortfarande har alldeles för lite inflytande i dessa frågor.

Text: Arne Ohlsson
Ejderfoto: Karl-Evert Lundgren

Förslagen till ändrade jakttider som är på gång väcker med rätta stor oro och olust inom djurskydd och naturvård. Jägarnas önskemål är helt dominerande, vilket är helt orimligt med tanke på att de utgör mindre än 3 procent av befolkningen i Sverige. I och för sig blir man inte förvånad med tanke på den makt och det inflytande jägarna haft under årtionden. I skrivande stund är inte slutgiltiga beslut fattade men det finns några arter där jakt är tillåten eller föreslås bli tillåten som är särskilt bestickande att ha med på denna "dödslista". Jag vill kort lämna några kommentarer om dessa.

År 2001 fredades ekorre, hermelin, sothöna, enkelbeckasin och tre arter änder. Detta var ett mycket välkommet beslut i rätt riktning. Det borde under

åren ha följts av fredning av ytterligare arter. Det är ett enkelt sätt att minska jaktens omfattning och också att försvåra att snarlika men fredade arter skjuts.

Kramsfågel är ett begrepp som nog inte är så känt i Sverige idag. Men fångst av småfåglar, inte minst trastar, för konsumtion var en del av vardagen i fattig-Sverige. Nu, långt senare, är det beklämmande att björktrasten fortfarande har (lång) jakttid. Inget förslag i samband med de nya jakttiderna föreligger att freda arten. I Sydeuropa och på andra sidan Medelhavet jagas trastar och andra tättingar på många håll. De fångas i nät och olika fångstanordningar och de skjuts med olika vapen. Är det då fattiga människor som behöver mat som bedriver jakten? Nej, det är en "sport", ett nöje och tidsfördriv av män som

känner sig mer eller mindre macho. Det är en brutal och snaskig hantering av levande, kännande varelser som flytt undan vintern i norra Europa. Vi fördömer det gärna, men som sagt, björktrasten är alltjämt lovlig. Skulle det vara möjligt att uppbåda en mer allmän opinion mot detta? Eftersom det är allmänt okänt torde det vara svårt. Låt oss säga att 2 000 björktrastar skjuts en höst. Om man radade upp dessa på en allmän plats i låt säga Stockholm, då skulle det bli reaktioner. Men så länge det sker utan "insyn" har vi en svår uppgift att påverka. Det blir alltid så mycket lättare om det rör sig om en individ som vi lätt känner för. Den skjutna svanen i en kanal i Malmö väckte berättigad vrede hos många djurvänner. Men ett par tusen skjutna björktrastar år efter år...

Det är närmast häpnadsväckande att enkelbeckasinen föreslås få jakttid igen. Den har minskat starkt, den är liten och inte helt lätt att skjuta i sitt snabba uppflog.

Ejder har minskat starkt och det finns åtminstone ett förslag att freda honorna, men det borde givetvis också gälla hannarna.

Alfågeln är den fågel som under långa tider drabbats värst av oljeutsläpp. Den i Östersjön övervintrande populationen är nu förklarad som kritiskt hotad. Ingen insikt i detta finns hos de som idag utarbetar jakttiderna. Vi vet också att det lilla antal "nedlagda" alfåglar som Svenska Jägareförbundet anger i sin skamligt dåliga jaktstatistik inte stämmer. Skadeskjutning är vida spridd och som dykand ger sig en träffad alfågel ner under ytan och är mycket svår att ta reda på i vågorna. Många jägare bryr sig inte heller. Konsumtionsvärdet är mycket lågt vilket också ska påpekas för storskrake och småskrake

Morkullan har en hemsk historia i jaktsammanhang. Vårjakt var länge populär, sedan blev det sommarjakt innan också den avskaffades på

1990-talet. Ett fåtal övervintrar i Syd-sverige och nu föreslås förlängd jakttid till och med januari. Vilket värde för en jägare har en mager morkulla som kämpar för sin överlevnad under vår vinter? Hänvisningen till att den ändå jagas i Frankrike och andra länder och att detta skulle ursäkta vår vinterjakt är ett helt bakvänt sätt att tänka. Detta är i stället ett skäl att totalfreda morkullan.

Ett något avvikande sätt att jaga en fågel på är vårjakt på råkan. Den är lovlig på hösten och vintern i Skåne och Halland men det mest olustiga är jakten på ungarna 10 maj - 10 juni. Dock gäller detta "om det behövs för att förhindra sanitär olägenhet" - eller ska gälla. Men när blir olägenheten så stor? Dessutom är begreppet "sanitär olägenhet" avskaffat i juridisk mening. Nej, det gäller till stor del en gammal tradition i Skåne att äta ungfåglarna. Här finns en hantering och en verksamhet "i grått och svart" med inslag av handel med skjutna ungråkor som serveras på en och annan skånsk gästgivaregård. Ändå borde det vara allmänt känt att jakt under häckningen strider mot EU:s fågelskyddsdirektiv. Visst kan en koloni häckande råkor vara högst märkbar men inget är mer effektivt än att åtgärda de höga träden med beskärning eller fällning så att de inte kan bo på de minst lämpliga platserna vid små trädgårdar, dagis eller kanske bredvid butiker och uteserveringar.

Björktrasten är alltjämt lovlig. Skulle det vara möjligt att uppbåda en mer allmän opinion mot detta?

Hermelinen är också i farozonen. Vilken människa har besvärats av den?!

Kråkfåglar är illa sedda av många människor och bland jägare är hatet mot dem vida utbrett. Ofta menar jägare att deras så kallade viltvård förutsätter en betydande reduktion av vad de föraktfullt kallar "svartfågel". En kråkfågel som är långt ifrån svart eller grå är nötskrikan. Det är en fågel som historiskt har betytt en hel del som spridare av de ekar vi haft så stor nytta av. Visst är den också en predator på fågelägg och fågelungar men detta är givetvis naturens gång. Självfallet borde den fredas som till exempel i Danmark.

Möjligtvis vore det något lättare att uppbåda opinion mot idén att återinföra jakt på ekorren. Detta vackra och karismatiska djur finns det

ingen hållbar anledning att jaga. Vem behöver gå klädd i ekorrpäls? Hur många ekorrar behöver dödas för en päls till en människa? Fram till 1950-talet jagades den faktiskt på vintern, mest i norra Sverige för pälsens skull. Där kallas vinterpälsen gråverk som skilde sig mycket från sommarens vackra nyanser i rödbrunt. I liten utsträckning kan ekorrar röva fågelbon. Undersökningar av deras maginnehåll har visat att det rör sig om 2-3 procent av födan. Trots detta har mer än en jaktskribent framfört att de gärna skjuter ekorrar "för att värna småfåglaerna". Det är ett fult och försåtligt sätt att hitta en ursäkt för deras egen lust att döda för nöjet och helt i onödan. Risken finns alltid att okunniga läsare faller för detta. Ofta har också ekorrar i jakttidskrifterna rekommenderats till unga oerfarna jägare att öva sig på.

Hermelinen är också i farozonen. En liten och inhemsk predator, inte minst musjägare, som det inte finns anledning att jaga. Fredningen sen 2001, vilken människa har besvärats av den?

Det är inte så att "jakt ska främjas". I stället bör etiska och humana värdegrunder vara avgörande för de vilda djur som jägarna definitivt inte äger. Att återinföra jakt på flera arter är att vrida klockan tillbaka. Det är minst sagt beklämmande.

Här är ett litet utdrag ur riktlinjer för utformning av jakttider vid Naturvårdsverkets översyn 2019/2020.

"2.3. Principer ur strategi för svensk viltförvaltning.

Följande principer, med utgångspunkt i strategi för svensk viltförvaltning, ska ligga till grund för jakttidernas utformning:

- Viltförvaltningen ska vara adaptiv. Det innebär att den ska hela tiden utvecklas genom ny kunskap och anpassas till förändringar som sker i naturen och samhället.
- Brukandet av vilt som resurs ska främjas i hållbar balans med behovet att bevara.
- Beslut ska baseras på bästa tillgängliga kunskap.
- Jakt ska inte begränsas av omotiverade hinder, utgångspunkten är att jakt ska främjas.

- Så många arter som möjligt ska vara föremål för allmän jakttid.
- Förvaltning av vilt ska aktivt bidra till att förebygga skador och andra problem.
- Populationsreglerande jakt på arter som orsakar stora skador bör särskilt främjas."

Vilka är de människor som sitter och knåpar ihop en sådan text? Var finns medkänslan, empatin och viljan att skydda och värna våra vilda djur? Jo, i papperskorgen i form av överklagande och yttranden från djurvänner som har fått nog!

Säljakt löser inte bristen på torsk i Östersjön

Säljakt löser inte bristen på torsk i Östersjön. Regeringen måste öppna upp för en ny remissomgång och inte nöja sig med gamla skrivelser från 2013, skriver vår ordförande Richard Dehnisch i en insändare till DN Åsikt den 24 juni.

Regeringen verkar ha övermannats av oppositionen och står i begrepp att införa ökad jakt på säl. Detta riksdagsbeslut bygger på oriktiga grunder, okunskap och missförstånd. Införandet av licensjakt kamouflerar de verkliga problemen med miljöförstöring och utfiskning. Jaktsättet har utdömts av veterinärexpertis som oetiskt. Varför vill man nu dessutom att riskera utsätta ett högt stående marint däggdjur för djurplågeri?

Föreningen Jaktkritikerna skickade en skrivelse till landsbygdsminister Jennie Nilsson (S) den 10 maj angående miljö- och jordbruksutskottets betänkande. Jaktkritikerna riktade där en uppmaning till regeringen om att inte införa licensjakt på säl, som riksdagen röstade igenom den 4 april. Den 3 juni uttalade sig landsbygdsministern i Ekot i Sveriges Radio att regeringen väljer att följa riksdagens uppmaning att tillåta licensjakt på säl och att regeringen kommer fatta ett formellt beslut de kommande veckorna.

Näringsdepartementet avser att fatta sitt beslut baserat på en remissomgång från 2013. Man hävdar att det inte är nödvändigt med en ny remissomgång, trots att ny kunskap visar på att den forskning som i decennier legat till grund för Naturvårdsverkets beslut om jakt på säl, i dag visar sig vara fullständigt felaktig. De nya forskningsrönen måste ligga till grund för ett politiskt beslut 2019 – och inte de gamla.

Monica Winder, professor i marinbiologi vid Stockholms universitet, har forskat på

Sälarna har ingen stor inverkan på torskpopulationen”, säger Monica Winder, professor i marinbiologi vid Stockholms universitet

sälarnas påverkan på torskbeståndet. Hon, och många andra forskare, tror inte att licensjakt är en effektiv åtgärd. ”Enligt vår studie så har sälarna ingen stor inverkan på torskpopulationen”, säger Winder som menar att miljöförändringar och fiskekvoter är viktigare för torskens framtid.

Enligt Naturvårdsverkets egen utredning om licensjakt på säl från 2013 bör licensjakt ha två huvudsakliga syften: att på ett hållbart sätt nyttja sälen som resurs och att vid behov kunna reglera regionala bestånd på ett sätt som minskar skador på näringarna.

Naturskyddsföreningen skriver till Näringsdepartementet i oktober 2018, angående jakt i Sveriges ekonomiska zon: ”Naturskyddsföreningen ställer sig frågande till båda dessa syften. Angående sälen som resurs så anser vi inte att det är klarlagt på vilket sätt sälen som jaktbyte utgör en resurs, huvudsakligen baserat på två saker: för det första är handel med sälprodukter förbjudet inom EU, vilket leder till att sälen som bytesdjur inte har något ekonomiskt värde. För det andra förefaller det troligt att sälen som bytesdjur inte heller borde ha något värde som resurs ur den enskilde jägarens perspektiv, med tanke på att sälen är en toppredator och därigenom med stor sannolikhet innehåller höga halter av miljögifter som gör den direkt olämplig som människoföda. Det skulle vara högst önskvärt att Naturvårdsverket klargör på vilket sätt de anser att sälen som jaktbyte utgör en naturresurs som kan utvinnas med licensjakt.”

Om regeringen tar detta beslut innebär det att man inte kommer att kunna uppfylla de viktigaste syftena i utredningen från 2013, som i dag ska ligga till grund för licensjaktbeslutet.

Naturvårdsverket skriver själva att licensjakt är ett trubbigt verktyg. Licensjakt på säl till skillnad från skydds jakt löser alltså inte specifikt konflikten med fiskerinäringen. Långvarig lobbyverksamhet tyder på ett nytt jaktbyte för jägare och kanske jakt för EU-jägare som saknar jaktmarker?

Jaktkritikerna anser att en ny remissomgång måste genomföras innan regeringen tar beslut om licensjakt på säl, eftersom det strider mot all logik att besluta om detta när man utgår från utredningen och remissomgången från 2013.

Vi anser att en ny remissomgång måste genomföras, innan beslut om licensjakt på säl fattas.

Den 18 juli kom så det omstridda beslutet från regeringen om licensjakt på säl. Det här beslutet rör dock enbart gråsälarna. Christina Åkerblad redovisar nedan valda delar ur pressmeddelandet:

Regeringen möjliggör licensjakt på gråsäl

”Gråsälens växande bestånd har inneburit konsekvenser för torskbeståndet och kustfisket. Sälén trasar sönder fiskeredskap för mer 50 miljoner årligen och tar fisk i fiskarnas nät. Samtidigt bär sälén på en parasit som påverkar torskens kondition och levnadsvillkor negativt.

Regeringen har idag beslutat om en ändring i jaktförordningen som möjliggör för Naturvårdsverket att besluta om eventuell licensjakt på gråsäl. Förutsättningen är att detta sker efter hörande av Havs- och vattenmyndigheten och efter bedömning om det är vetenskapligt befogat ur ett ekosystemperspektiv. Förordningsändringen träder i kraft den 29 november och upphör att gälla den 1 januari 2022, om inte en vetenskaplig utvärdering visar att regeringen bör förlänga möjligheten att besluta om licensjakt.

Regeringen har även beslutat om att uppdra åt Havs- och vattenmyndigheten och Naturvårdsverket att revidera den nationella förvaltningsplanen för gråsäl. Om beslut fattas om licensjakt på gråsäl ska myndigheterna genomföra en vetenskaplig utvärdering av effekterna ur ett ekosystemperspektiv. Myndigheterna ska därtill föreslå åtgärder, utöver sådana som är fiskerelaterade, för att skydda bestånden av torsk.

– Situationen för Östersjötorsken är allvarlig och vi behöver se över alla våra verktyg för att skydda beståndet. Därför har regeringen idag beslutat om att öppna upp för licensjakt på gråsäl. Samtidigt är det nödvändigt att vi utforskar fler möjliga åtgärder, säger landsbygdsminister Jennie Nilsson.”

Framtiden och livet

Ett avsnitt ur P1-programmet Tankar för dagen med mottot "En stunds eftertanke mitt i morgonens nyhetsflöde". Emil Jensen får oss att fundera på framtiden och hur inte bara vi, utan allt levande ska överleva på vår planet.

Foto: Peter Westerup

"Vi kan inte projicera vår inskränkta världsbild på allt annat som lever på jorden"

Emil Jensen är artist, låtskrivare och poet. Han har släppt sju album, flera ljudböcker och senast en bok med alla sina samlade radioprät - med Tankar för dagen, kåserier från Godmorgon, världen och hans hyllade sommarprat och vinterprogram från Sveriges Radio. Våren 2019 var han ute på turné genom hela Sverige och Norge med sin nya föreställning "En gemensam galning". I sina föreställningar blandar han sin musik, lyrik och komik till en helt egen genre av personliga berättelser och samhällssatir. 2007 gjorde han hela sin sommarturné per cykel - 300 mil med gitarren på ryggen - som en personlig manifestation för hållbar utveckling. Här är hans bidrag till Tankar för dagen.

"Nästa stora revolution kommer att bli allt annat levandes uppror mot oss

människor och vår destruktiva maktfullkomlighet. Och vi vill ju inte bara stå där när djuren revolterar mot oss. Bäst att förekomma detta så att det kan bli en gemensam revolution tillsammans med alla andra livsformer. Det svåra är bara att formulera ett brandtal som inkluderar alla djur, växter och svampar och allt annat levande på jorden. Det går inte att köra de vanliga flosklerna i detta tal. Då kommer alla andra djur slå bakut bokstavigt och bildligt talat.

Låt oss prova. Först några slagord. Ropen skalla! Redan där blir det svårt. Nu kan ju inte alla ropa så det går också bra att mjaua, väsa, gnägga. Alla sortens läten ska skalla. Och sen är det ju oklart exakt vad det ska vara åt alla? Det är väl allt egentligen. Alla skalla, allt åt alla! Väldigt abstrakta slagord blir det. Vi är många, vi är starka! Vi är också svaga ryggradslösa geléklumpar som flyter runt på havets yta.

Sen börjar själva talet med den vanliga retoriken som heller inte funkar. Det här är ett uppror som måste komma underifrån, som kräver att vi inte bara svansar efter någon ledare, förutom flockdjuren då förstås, som så klart ska svansa efter sin ledare. Det är ju deras grej. Men att vi står inför ett avgörande skede på jorden, där kan vi alla enas. Det känns i varje cell - eller det känns i cellen för de av oss som är encelliga. Ja ja, men när det gäller denna kamp för livets fortlevnad på jorden så kan vi säkert säga att vi brinner alla för det här, förutom reptilerna då, som är växelvarma. Vi måste stå upp för det vi tror på. Ja, de få av oss som nu kan stå upp överhuvudtaget. Annars går det bra att ligga ned för det vi

tror på, simma runt, kräla för det vi tror på. Wobbla omkring, rulla runt för det vi tror på. Vi måste sitta och plocka löss från varandra för det vi tror på och vara lössen som plockas, för det vi tror på. Vi kanske inte ens behöver tro på något, bara försöka vara lite naturliga. Och det är ju redan alla djur, utom vi.

Men här kanske vi till slut hittat det som kan ena alla livsformer på jorden. Vi ska tillsammans skapa en bättre värld till vilken alla bidrar, förutom parasiterna då, som ska parasitera. Det är ju hela deras grej.

Ah, det går ju inte. Ni hör ju. Det är inte vi människor som ska berätta hur vi ska göra. Det har ju inte gått så bra hittills. Livet på jorden kan inte längre vara på våra villkor. Den biologiska mångfalden som helhet är så mycket större och så mycket smartare än vad vi människor ens kan föreställa oss. Vi kan inte projicera vår inskränkta världsbild på allt annat som lever på jorden. Dags att vi slutar pracka på alla andra arter vår bild av vad som är rätt och fel, bra och dåligt, intelligent och korkat. Det är klart att vi framstår som de intelligentaste djuren när det är vi som har hittat på vad som är intelligens. Nej, det är dags att sluta sätta oss över andra arter, dags att sluta vara rasister mot andra arter. Sluta vara art-ister. Där kanske vi ändå kan ha glädje av gamla slagord. Inga art-ister på våra gator!"

Kära varg!

Varför blir du, kära varg, så grymt behandlad?

Hur kan män med gevär, gift och oförklarligt hat påstå att du utgör ett hot?

Varför vill de okunniga utrota dig?

Kära varg, jag ger dig all min kärlek -en kärlek som ser din storhet,

som ser din vänlighet och din klokhet.

Du kan aldrig ljuga ...

Du kan aldrig hata ...

Du kan aldrig döma ...

Men det är vad den okloka människan gör varje dag, året runt ...

Du kan aldrig ljuga, hata, döma - för du är mer än så.

Den stora frågan som varje människa bör ställa sig är:

Vilket däggdjur förstör jordens livgivande system?

Jo, människan!

Vilket däggdjur kan återställa ett sargat ekosystem?

Jo, det är du, kära varg!

Tack för att du finns.

Kristina Hallin

Rovdjursmarschen

Stockholm den 22 augusti

Vi var inte så många men det var inget fel på engagemanget och röstresurserna. Christina Åkerblad sammanfattar sina intryck från marschen.

Foto: Kim Aronsson

Det var några erfarna rovdjursvänner som i våras tyckte att vi borde samla alla djurvårnarorganisationer och deras medlemmar till en gemensam demonstration för rovdjuret. Sagt och gjort. Nu skulle vanligt folk få reda på vilka hemsgheter som pågår i allas vår natur mot allas våra rovdjur, dygnet runt och året runt.

Efter veckor av planering och ideellt arbete samlades så ett sextiotal peppade och arga djurvänner i Humlegården. Med poliseskort och med banderoller och plakat gick vi på Stockholms gator ropandes ut vår

frustration i taktfasta slagord med en sådan kraft att det nog hördes ända ut i skogarna där våra vilda vänner satt med spetsade öron och lyssnade. Det kändes bra att tänka så.

Väl framme vid Sergels torg var det dags för talarna. Jens Holm, Nina Harju, Håkan Forsberg, Peter Rylander för Jaktkritikerna, Carl Schlyter, Michelle Berghäll, Johnny Höglin och Rebecka Le Moine framförde sina tankar och funderingar kring våra jagade djur.

Läs Rebecka
Le Moine's tal
i diktform

Poetry slam för rovdjuren!

Jag står på denna scen, främst för att jag är så trött på antropocen

Där vi människor ser det som något fint att DOMINERA Gud, jag är så trött på denna era

Där andra djur anses vara lägre stående än oss homo sapiens Och därför styr vi deras existens

Det får mig att undra: vad ÄR vår demokrati? Med en så begränsad empati? Ett översitteri, med en egocentrisk ideologi

Jag tycker det är djupt beklagligt, nej faktiskt obehagligt

Att några procent av vår befolkning ska bestämma Vilka djur de anser hör hemma

I vår gemensamma natur Och skjuta alla andra djur

Genom att kalla det sin hobby Vilket aldrig hade gått utan Sveriges starkaste lobby

Och förlåt, men jag tycker att det är en sjuk idé Att ha ett dött djur som trofé

Just nu har Sverige, med världens bästa djurrättslagar

Som norm att skjuta hotade arter, jag beklagar

Men någonting i det här rimmar illa Och jag kan inte bara sitta tyst och stilla

Och tänk att få saker som kan göra en Svensson så arg Som när jag berättar att jag älskar varg

Det är dags att fler av samhällets parter står upp för alla våra medarter

Det är dags att våra myndigheter Slutar se djuren som objekt och produktionsenheter

Det är dags att ge vargarna, björnarna, lodjuren och örnarna

En ärlig chans att få fylla sin ekologiska roll Utan att vi nitiskt för protokoll

Och drar en gräns över hur många de får vara Nej, för den biologiska mångfalden måste bevaras!

Jag är less på höga ambitioner som stannar på pappret, ord gömda i konventioner och deklamationer

För jag har inga illusioner Om att vi kommer någonstans, utan att i grunden ändra våra relationer

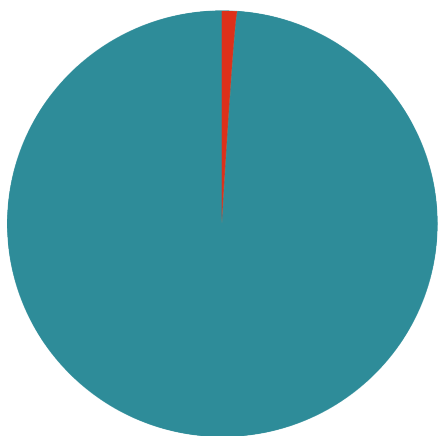
Så därför måste vi som art sluta agera diktatorer Och låta våra rovdjur vara toppredatorer

Och för att ge rättigheter till alla djur Behöver vi en helt annan samhällsstruktur

Där juridiska rättigheter ges till naturen Och vi respekterar vargarna, björnarna, örnarna och lodjuren!"

Rovdjursmarschen i år var den första i sitt slag.
Det kändes lite som ett genrep inför något mycket större.
Hoppas att flera av er vill vara med nästa år!

■ Jägare
■ Vi andra

Endast 2,5 % av Sveriges befolkning är jägare

Siffran kan vara ännu något lägre då även hundförare och drevfolk måste lösa statligt jaktkort. Det är glädjande att notera att antalet jägare har minskat de senaste fem åren.

Text: Christina Åkerblad

Så här står det på Naturvårdsverkets hemsida om Jaktkort och jägarexamen:

”Det statliga jaktkortet är bevis på att du betalat viltvårdsavgiften och är berättigad att jaga i Sverige. Godkänd jägarexamen är en förutsättning för att du ska kunna ansöka om licens för jaktvapen.

Det statliga jaktkortet är bevis på att du betalat viltvårdsavgiften. Avgiften är fastställd till 300 kronor och betalas till Viltvårdsfonden. Även du som hundförare är skyldig att betala avgiften om syftet är att fälla vilt, oavsett om det är du själv eller någon annan som planerar att avlossa skott. Du som går i drev är också skyldig att betala avgiften. Är du under 18 år och inte har vapenlicens behöver du inte betala viltvårdsavgiften.”

Mina egna uträkningar visar följande:

Jaktåret 2018/2019 (1 juli 2018 – 30 juni 2019) löstes totalt 287 362 statliga jaktkort. I den siffran ingick 165 stycken svenskar i utlandet, 146 personer med skyddad identitet samt 29 066 utländska jägare. De inhemska jägarna, hundförarna och drevfolket uppgick till totalt 258 296 stycken och vid samma tidpunkt utgjordes Sveriges befolkning av 10 281 189 personer. Fortsatt uträkning visar att jägare, hundförare och drevfolk endast utgör en folkspillra, nämligen så lite som 2,5 procent av den totala befolkningen!

Därför är det anmärkningsvärt att det ofta känns som att det är jägare överallt som vill lägga sig i och bestämma. För att ändra på det har vi djurvårdare en tuff men ack så viktig uppgift att fylla.

Hoppas du vill vara med i kampen!

Våra svenska björnar har en viktig roll i naturen

Maria Ljung ifrågasätter licensjakten på björn och bakgrunden till de beslut som har tagits i frågan. Hennes insändare publicerades både i tidningen Syre och i Dala-Demokraten tidigare i år.

Illustration av Maria Ljung

Björnen, Sveriges största rovdjur är fridlyst. Man får inte fånga, döda eller på annat sätt skada den. Björnen är även rödlistad, med klassificeringen nära hotad i Artdatabanken. Rödlistans kriterier skapades för att bedöma artens utdöenderisk och ska ses som en värdeämätare och användas som hjälpmedel för prioriteringar i naturvården.

Björnangrepp på människor är väldigt ovanligt. I genomsnitt sker det en björnattack per år och jägare med hund är överrepresenterade. Endast tre personer har dödats av björn under de senaste hundra åren. Två var jägare och en var en skidåkare som attackerades av en björn som vådaskjutits av jägare två gånger tidigare den dagen.

Björnen får endast jagas under strikt kontrollerade former står att läsa på Naturvårdsverkets hemsida, ansvarig jaktmyndighet i Sverige. Men denna har i sin tur delegerat rätten att besluta om licensjakt på björn till länsstyrelserna, om förutsättningar för jakt finns. Och de sex länen, Norrbotten, Västerbotten, Jämtland, Dalarna, Gävleborg och Värmland har beslutat att 2019 tillåta licensjakt på sammanlagt 300 björnar i Sverige.

En jakt som bland annat Svenska Jägareförbundet kräver. En intresseorganisation med statligt uppdrag, vars medlemmar har jakt som hobby och nöje. Ett förbund som gör

tummen upp för jakt på djur i hägn eller användandet av motorfordon och fallor för att fälla de djur de är ute efter. Ett förbund med endast en minoritet av Sveriges befolkning som medlemmar, cirka 155 000 stycken.

På sin egen medlemssida skriver Svenska Jägareförbundet att de hela tiden arbetar för att jägarna ska kunna fortsätta att även i framtiden njuta av de jaktmöjligheter som vårt land erbjuder. Utan onödiga regleringar eller andra hinder. Där ett medlemskap hos dem alltså är en slags försäkring för att jägarna ska få behålla de rättigheter de tidigare haft.

Samtidigt har de också ett statligt uppdrag. Förbundet får cirka 52 miljoner kronor om året av staten. Bland annat för att lämna objektiv information om viltfrågor och jakt till våra svenska beslutsfattande myndigheter, vilket är en del av det allmänna uppdraget, ett uppdrag de haft sedan 1938.

Motsägelsefullt och mycket märkligt att å ena sidan lobbar Svenska Jägareförbundet mot politiker för sina medlemmars intressen samtidigt som de har ett upp-

drag av riksdag och regering där de ska se till att myndigheter och allmänhet får objektiv information om jakt- och viltvårdsfrågor.

Björnen har under alla tider vördats och aktats för sin styrka, kanske är det därför jägarna så gärna vill mäta sin styrka med den. Och genom jakttroféer, såsom skinn och skallev av den, påvisa sin egen storhet och styrka?

Våra svenska björnar samt alla andra rovdjur har en viktig roll i naturen, för den biologiska mångfalden och för de ekosystem de ingår i, mycket viktigare än vad forskarna tidigare ansett. Ju fler arter som finns desto stabilare är naturen och en stabil natur är vår försäkring för framtiden.

Ekosystem formas nerifrån och upp, från växter till växtätare och vidare till de stora rovdjuren i toppen av näringskedjorna. Men de formas också åt andra hållet, från rovdjuren ner till växterna. Uppifrån-ner-processen har visat sig vara starkare och vanligare än vad som varit känt tidigare och den tycks dessutom spela särskilt stor roll på våra nordliga breddgrader. Det har också visat sig att de stora rovdjursarterna inte går att byta ut sinsemellan och att tätheten av rovdjur spelar roll.

300 fridlysta björnar skjuts i Sverige mellan den 21 augusti och 15 oktober!

Vad eller vems tyckande och tolkningsföreträdare ligger till grund för det?

Förbjud jakt på björn med lösa hundar

Den 21 augusti inleddes den svenska licensjakten på ett av våra rödlistade rovdjur, brunbjörnen. Trehundra björnar kommer att jagas, stressas, hetsas mot sin död.

Hur kan Naturvårdsverket, länsstyrelserna, landsbygdsministern och andra ansvariga tillåta att denna plågsamma jakt på ett djur som dessutom är rödlistat får fortgå? Förbjud jakt på björn med lösa hundar, i synnerhet de nyare uthålliga plotthundarna och andra liknande! Förbjud åtling vid björnjakt!

Men allra helst: Stoppa licensjakten helt på våra rödlistade björnar nu!

Björnen är ett stort djur med ett förhållandevis litet hjärta, vilket gör att den inte är särskilt uthållig och stresstålig. Att jaga björnen med två lösa hundar, kanske två av de nya uthålliga och aggressiva plotthundarna, är att utsätta björnarna för mycket stor stress, ångest och påfrestning. Undersökningar visar att björnens kroppstemperatur stiger till farliga nivåer.

Rekommendationen att inte använda fler än två hundar per björn och dygn är alltför otydlig, och hur vet man säkert att inte hundarna byts ut? Ingen kontroll finns i skogen. Alltså kan det hända att en uttröttad, skräckslagen björn jagas av två utvilade, aggressiva hundar!

Redan den 15 juli var det tillåtet att sätta ut så kallade åtlar i skogen. Man placerar ut mat på en bestämd plats och lockar på så vis ett för människan naturligt skyggt djur att komma till denna plats för att äta. Införskaffandet av föda är vid denna tid på året av stor betydelse för björnens överlevnad då en lång vinterdvala väntar. Den skandinaviska vintern är lång och därför behöver björnarna hitta mycket föda.

För den björnmamma som har en unge med sig är det dubbelt jobb att hitta mat. Björnungen måste ju också lägga på sig en fettreserv inför vinterdvalan. Det är därför extra lockande för björnmammor med ungar att söka sig till dessa åtlar.

Vilken chock det måste vara för den skygga björnen att plötsligt bli exponerad och utsatt för aggressiva hundar och jägare på det ställe den trodde var en trygg matplats! Det är dessutom svårt för en björnmamma med en unge att förflytta sig från platsen tillräckligt snabbt.

Hur kan vi tillåta denna grymma och sadistiska jakt på vilda djur i Sverige?! Vad hände med begrepp som humanism, etik, medkänsla? Björnen som behöver sin syn för att samla mat övergår under jakten till att istället vara nattaktiv. Den får därför svårare att hitta den föda den så väl behöver inför vinterdvalan.

Björnjakten följs av älgjakt, som sedan pågår med samma hundjakt långt efter att björnarna ska ha gått i ide. Även denna jakt stressar björnarna. Djuren drabbas av klimatförändringarna med extrem torka och bränder, men även av habitatförlust, matbrist. Men en stark faktor vad gäller artdöden bland vilda djur är jakt.

Allt fler forskare varnar nu för den ökande artdöden! Gå ut i naturen och se dig omkring! Föreställ dig att tre fjärdedelar av allt liv du ser är borta för alltid. Fråga dig sedan om det är en värld du vill leva i! Förutsättningarna för livet på jorden skulle förändras dramatiskt. Vargen är nu starkt hotad, älgen nära hotad. Är det nu björnen som står näst i tur? Och varför är det så svårt för oss människor att acceptera att vi delar denna planet med de vilda djuren. De har rätt att leva precis lika mycket som vi.

Troféjakt på björn går inte att försvara

Troféjakt på 300 fridlysta svenska björnar inleds 21 augusti 2019. Hur många döda djurkroppar orkar vi se? Rovdjursjägare mättas aldrig och likt spelberoende ökar lusten att döda ju fler kadaver man kan visa upp.

Jakten som förhärligas i jaktmedia kallas "förvaltning" av myndigheter och illustrerar den våldskultur mot vilda djur som tillåts i Sverige. Den brutala behandlingen av älskvärda djur är hjärtskärande. Vad skulle hända om man utlyste motsvarande jakt efter hundar, som inte skiljer sig smärt- och känslomässigt från björnar?

Hur många fotbollsplaner kan man fylla med sextusen döda fridlysta rovdjur? Det som låter som djurens holocaust är summan av björn, varg, lodjur och järv som svenska myndigheter låtit döda under 2000-talet. Till det kommer tusentals sälar och cirka 20 % rovdjur dödade i tjuvjakt.

Avtrubning för djurs lidande har effektiviserat metoderna. Teknikjakt med GPS-försedda hundar efter björnar som luras till kameraövervakade foderplatser för att skjutas med halvautomatiska vapen. Björnar är extremt stresskänsliga, ändå släpps skarpa hundar mot både björn- och lodjursungar som när de klättrar upp i träd avrättas.

Trots skogsbränder 2018, skadesköts och dödades mer än 300 björnar, inklusive digivande mammor och årsungar som vägde mindre än 18 kg. Bara i Gävleborgs län konstaterades 30 % olaglig åtling. Jägarna belönas ändå med troféerna, bara SVA får in kadaver, utskurna könsdelar och

för björnmammor "den största spenen". Rovdjursjägare måste anses som jaktens huliganer eftersom polisen i Region Norr nu krävs för att övervaka den mansdominerade jakten.

Naturvårdsverket bifaller länsstyrelsers vidlyftiga tolkningar av "förvaltning" som jakt och troféjakt blir "big business" som förstör djurens liv. Björnar säljs ut till svenska och utländska jägare för enorma summor i privata jaktevent. Snart lika lukrativt att sälja dödande av björn eller lodjur i Sverige för 250 000 SEK plus troféavgift 20 000 SEK, som en leopard i Afrika. Eftersom terror-entreprenörer använder samma spelbok världen över och skamlöst kallar det "viltvård" kommer FN:s varningar om massutrotning på grund av jakt att besannas. Jägareförbundet hjälper till genom att locka med att Sverige är "det mest jaktliberala i världen".

WWF i Sverige, som av svensk donator fick 100 miljoner för att skydda rovdjur - tiger om jakt och plågsamma jaktformer.

Vem belyser de barbariska jaktmetoder som utvecklats i vårt land där djurskyddslagen inte inkluderar vilda djur? Helikopterjakt, fällor och hundjakt under parningstid efter lodjur tillåts av Naturvårdsverket. Med sådan tolkning av jaktlagen är det inte konstigt att renägare utför sadistiska experiment med björnar och lodjur genom att hänga dem levande i metallsnaror från träd. Filosofer är överens om att uppsåtligt skadande och dödande av djur är omoraliskt. Vem håller nu i den moraliska kompassen vad gäller jakt i Sverige, när kunskap om djur som kännande varelser borde ha ökat?

Djurvälfärds-hänsyn tas aldrig upp i svenska jaktbeslut, eftersom dödande prioriteras. Ingen politisk vilja tycks finnas för att skapa en modern Djurskyddsmyndighet för tama och vilda djur. Protester mot jaktens konsekvenser för de röstlösa djuren kan inte längre avfärdas som "aktivism" i ett demokratiskt samhälle. Rumänien och British Columbia förbjöd troféjakt eftersom det icke anses vara en socialt accepterad företeelse i modern tid.

Likt den övergreppskultur som dolts före Me-too-rörelsen tiger politiker, beslutsfattare och jägare om människors och hundars våld mot vilda djur vid jakt. Och polisen har endast befogenhet att övervaka jaktbrott - inte djurplågeri.

120 poäng för en skjuten rödrev

I de svenska skogarna pågår nu den makabra tävlingen "Rovdjurskampanjen", där jägare ger sig ut med bössan för att vårda naturen.

Men vad är det egentligen man vårdar genom att skjuta så många nötskrikor, måsfåglar och illrar som möjligt? Biologen och journalisten Anna Frostter begrundar begreppet viltvård. Essän publicerades första gången i Sveriges Natur 2017.

"För femtonde året i rad får alla jägare som skjuter eller fångar räv, grävling, mård, mink, iller, kråka, skata, måsfågel eller nötskrika om att vinna fina priser för sitt engagemang", kungör tidningen Jaktjournalen.

En skjuten rödrev ger 120 poäng medan en fågel ger 15. Vinnaren i Rovdjurskampanjen 2016 samlade ihop 10 470 poäng genom att skjuta 28

rävar, sju grävlingar, 32 minkar och 394 fåglar. Hans belöning blev en komradio, en tavla och ett paket med tre jaktfilmer. Samt titeln Årets viltvårdare.

Här kan man stanna upp och begrunda begreppet viltvård. Enligt jaktlagen definieras det som vård av alla vilda arter. Frågan är om de 394 skjutna fåglarna kände sig vårdade. För att inte tala om det okända antal som flög vidare skadade-skjutna.

"Det är ingen tvekan längre om att mångfalden i naturen gynnas av en predatorjakt. Det finns både forskning och naturvårdsprojekt som tydligt pekar på detta", fortsätter Jaktjournalen.

Den hänvisar bland annat till jakt på rödrev i fjällen, som gynnar fjällräven, och rovdjursjakt på öländska strandängar för att värna sällsynta vadararter.

Nu är det kanske dags att stanna upp lite igen. Naturvårdare släpade ut en massa döda grisar i naturen på 80- och 90-talet för att hjälpa havsörnen att överleva. Örnarna överlevde – grisarna gynnade alltså Sveriges biologiska mångfald. Kan vi då också dra slutsatsen att mångfalden kommer att öka ju fler döda grisar vi släpar ut över landet? Nja, att en sysselsättning gynnar mångfalden i vissa lägen betyder inte automatiskt att den alltid gör det.

Gråtrut på rödlistan

Att rädda havsörnar kallas inte viltvård utan naturvård. "Viltvård är naturvård" kan man läsa på Svenska Jägareförbundets hemsida. Men... vad är det för slags naturvård att skjuta en gråtrut (och få 15 poäng)? Gråtruten har minskat med drygt 70 procent de senaste 30 åren och klassas som sårbar på den svenska rödlistan (en av orsakerna är troligen tiaminbrist i Östersjön).

Eller hur ska man förstå poängen med en död nötskrika? Med tanke på att det arbete som ett nötskrikepar utför i Nationalstadsparken är värt omkring 35 000 kronor, enligt en nationalekonomisk beräkning. Deras arbete består i att gräva ner ekollon och sedan glömma bort dem. Ingen helt stringent sysselsättning kan man tycka men det blir väldigt dyrt att ersätta dessa tjänster om vi skjuter bort nötskrikorna (för 15 poäng styck, vilket ger 15 lotter i viltvårdslotteriet och chans att vinna ett salongsgevär av typen Brno 435).

Jägarnas motivering är att nötskrikan tar småfågelägg. Men hur påverkas småfåglarna om ekarna blir färre? Biologisk ingenjörskonst är sällan så enkel att man kan plocka bort den besvärliga delen av mångfalden och behålla den mysypysiga.

Drömlandskap för jägare

Ett annat bevis för nyttan med rovdjursjakt hämtar Jaktjournalen från två norrbottniska öar. Där ökade skogshönsen efter det att räv och mård sköts bort. Men... är orrar mer biologisk mångfald än mårdar?

Rovdjurskampanjens mål verkar vara att designa ett jägardrömlandskap, där varje buske dignar av orrar, ripor och harar.

Att designa en önskenatur utifrån mänsklig horisont leder snart in i svåra val. En nederländsk studie visar att områden med rödrev och mård hade 85 procent färre borreliabärande fästingar än områden där rovdjuren var sällsynta.

Fördelen med Rovdjurskampanjen är att den kanske inte har någon större effekt. Förhoppningsvis kan de samvetsgranna jägarna inte ens knäcka gråtrutarna som har mer grundläggande problem med tillvaron. Det som skaver är egentligen att Jaktjournalen kallar det hela en insats för den biologiska mångfalden. Särskilt som tidningen i nästa andetag vill minska vargstammen. Annars kunde vargarna ha varit framgångsrika deltagare i denna folksport att döda mindre rovdjur. Vem vet hur många poäng de kunde ha hämtat hem? Och vem vet hur skogarnas mångfald hade blommat upp om vargen fick hålla nere älgar och rådjur, så att några små lövträd tog sig upp levande...

Sköta vargens roll i ekosystemet

I grunden handlar nog detta om vad jägartidskrifterna kallar "konflikten mellan brukare och betraktare". Jägarna tillhör de stolta brukarna medan vi som vill uppleva naturen utan gevär eller skogsmaskin hör till de måhåiga betraktarna. Det är lätt att se framför sig hur betraktaren står och fånglor på håll... tar en selfie framför en gran och går hem för att skriva en essä om viltvård. Som går ut på att låta stora rovdjur kontrollera de mindre, medan brukaren själv vill försöka sköta vargens roll i ekosystemet.

Kanske är det rimligt att försöka skapa en natur med gott om klimatsmart kött som inte har levt sitt liv i djurfabriker. Så tänker grannen, som bjuder mig på viltkött varannan söndag. Han ser också till att spara en ruta på åkern åt storspoven och slår med lie för att få landskapet att blomma. Men han skulle aldrig få för sig att skjuta nötskrikor. Och om han ändå gjorde det skulle han inte låtsas som om det var för den biologiska mångfaldens skull.

Med biologen och journalisten Anna Frosters goda minne fick Christina Åkerblad tillåtelse att använda hennes essä om tävlingen Rovdjurskampanjen för att skriva en insändare.

Essän var ursprungligen skriven för Sveriges Natur 2017. Pressens regler för insändarlängd skiljer sig ganska mycket från tidning till tidning. Allt ifrån 1 500, 2 500 upp till 3 000 tecken inklusive blanksteg (mellanslag). Här följer den med 2 500 tecken:

Har du hört talas om Rovdjurskampanjen?

Rovdjurskampanjen är en så utstuderat grym och onödigt jakttävling. Första gången jag hörde talas om den så trodde jag inte att det var sant. Därför känns det så viktigt att försöka skapa opinion mot denna nöjesjakt som är, som jag ser det, en uppvisning i tortyr, förföljelse samt djurplågeri.

”För femtonde året i rad får alla jägare som skjuter eller fångar räv, grävling, mård, mink, iller, kråka, skata, måsfågel eller nötskrika chansen att både göra en betydelsefull viltvårdsinsats och vara med om att vinna fina priser för sitt engagemang”, meddelade tidningen Jaktjournalen inför starten av tävlingen i augusti 2017. Året efter gjorde den ett uppehåll men nu i somras skrev Jaktjournalen följande:

”I närmare 20 år har Jaktjournalen arrangerat Rovdjurskampanjen för att främja viltvården och vikten av jakten på de små predatorerna. Efter att massor med läsare hört av sig gör vi en nystart av Jaktjournalens klassiker, Rovdjurskampanjen. Nu får återigen alla jägare chansen att göra en betydelsefull viltvårdsinsats på sina hemmamarker. I år satsar vi på att så många som möjligt deltar. Hederspriser till de tre bästa i varje klass och sedan lottar vi ut priser bland alla som deltar. En lott för varje deltagare och massor med fina priser från våra sponsorer!”

En skjutna rödräv ger 120 poäng medan en gråtrut ger 15. Vinnaren i Rovdjurskampanjen 2016 samlade ihop 10 470 poäng genom att skjuta 28 rävar, sju grävlingar, 32 minkar och 394 fåglar. Hans belöning blev en komradio, en tavla och ett paket med tre jaktfilmer. Samt titeln Årets

viltvårdare. Samma jägare tog även hem förstapriset 2017 genom att döda 34 rävar, nio grävlingar, fyra mårdar, 23 minkar samt 278 fåglar.

Här kan man stanna upp och begrunda begreppet viltvård. Enligt jaktlagen definieras det som vård av alla vilda arter. Frågan är om de 672 skjutna fåglarna kände sig vårdade. För att inte tala om det okända antal som flög vidare skadeskjutna.

”Det är ingen tvekan längre om att mångfalden i naturen gynnas av predatorjakt. Det finns både forskning och naturvårdsprojekt som tydligt pekar på detta” fortsätter Jaktjournalen. Det som skaver är att tidningen kallar det hela en insats för den biologiska mångfalden. Särskilt som tidningen i nästa andetag vill minska vargstammen radikalt.

I grunden handlar nog detta om det som jakttidsskrifterna kallar ”konflikten mellan brukare och betraktare”. Jägarna tillhör de stolta brukarna medan vi som vill uppleva naturen utan vapen, hör till de okunniga betraktarna som står och fånstirrar på håll, tar en selfie framför en gran och går hem för att skriva en insändare om viltvård, som går ut på att låta de stora rovdjuren sköta kontrollen av de mindre djuren på naturlig väg. En åsikt helt motsatt brukarnas som själva vill sköta den uppgiften.

Jägare! Låt nu äntligen de vilda djuren vara ifred! Djurvänner! Protestera mot all jakt som inte ligger i djurens intresse!

Till Borås tidning: Replik på Christina Åkerblads insändare om Rovdjurskampanjen.

Emma, Ingemar, Inger och Kent från Jaktkritikerna Västra Götaland vill ytterligare uppmärksamma den bland allmänheten okända tävlingen i att döda vilda djur och fåglar. Dessutom redogör de för andra avarter av jakt som förekommer eller väntas införas i Sverige.

Den svenska jakten håller på att urarta!

Den 1 september hade Christina (Jaktkritikerna) en insändare i Borås tidning "Rovdjurskampanjen – en orgie i att döda vilda djur". Detta är bara ETT exempel på jakt som verkligen kan ifrågasättas då det handlar om ett överdrivet dödande av levande, kännande varelser. Några ytterligare exempel:

1. Den så kallade godsjakten kan handla om att man föder upp 300 000 gräsänder i Sverige för utsättning på våra gods för att ha att skjuta på.

2. Vi har idag cirka 100 olika fällor samt ett par snaror som är tillåtet att använda i Sverige. Då ingår bland annat fällor för att fånga lodjur. Möjligheten för Länsstyrelserna att kontrollera hur fällorna används är minimal.

3. I Sverige har vi en omfattande fågeljakt på drygt ett 30-tal olika arter. Jakten på flygande fåglar är den jakt som medför flest skadskjutningar, men det saknas statistik på omfattningen. Naturvårdsverket verkar inte ha något intresse av att dokumentera omfattningen vad gäller skadskjutning.

4. Det är tillåtet att i Sverige hålla vilda djur i fångenskap för att hundar skall kunna tränas att jaga dem, bland annat grävling och vildsvin. De kan utsättas för ett antal hundar under en enda dag. Mer tvivelaktiga jaktformer verkar vara på väg!

5. Naturvårdsverket föreslog förra året att det skulle bli tillåtet att jaga följande åtta djurarter med pilbåge i Sverige: bisam, bäver, grävling, hare, mårddhund, rådjur, räv samt tvättbjörn. Kritik från Jordbruksverket och SLU medförde att man inte då tog beslut utan att man fortsätter utreda för att se om man kan få till stånd sådan jakt.

6. Naturvårdsverket har en annan stor utredning på gång, som handlar om nya jakttider. Där ligger bland annat ett förslag att det åter skall bli tillåtet att jaga ekorre och hermelin. Ett argument är att det är en icke utnyttjad resurs. Vi jaktkritiker är emot allt dödande för nöjes skull!

Om oss

Jaktkritikerna bildades 1987 och hette Riksföreningen
Hänsynsfull Jakt till 2009. Det är en ideell och politiskt obunden
organisation som för de vilda djurens talan.

Vi verkar bland annat för:

- att förändra den svenska jakten i en riktning som svarar mot en modern och upplyst syn på levande, kännande varelser.
- att arbeta för att natur- och miljöorganisationer får ett starkare inflytande vid avgöranden rörande den svenska faunan.
- att väcka intresse och engagemang, hos allmänheten för vikten av att skydda vår svenska fauna.
- att värna olika arters naturliga miljöer.
- att föra de vilda däggdjurens och fåglarnas talan i jaktdebatten.

Medlemsavgifter 2019

Fullbetalande medlem 195 kronor
(får Jaktdebatt).

Familje- samt stödmedlem: 30 kronor
(får inte Jaktdebatt).

Pg-nummer: 22 69 89-2. Glöm inte namn och adress
samt gärna telefonnummer och mejladress.

Swish: 123 533 0832

EXTRAERBJUDANDE
NY medlem som betalar 195:-
nu, blir medlem resten av
2019 och hela 2020.

**Du har väl inte glömt att betala
medlemsavgiften?**

Jaktkritikernas styrelse

Richard Dehnisch
ordförande 073-903 45 25

Ledamöter
Margareta Sturemyr, vice ordf.

Kristina Tyrenius, sekreterare
Arne Rens, kassör
Mats Carnmarker
Christian Jutvik
Susanna Melchior

Kerstin Paulsberg
Ingemar Rosberg
Eva Stjernsvärd
Christina Åkerblad
Annika Anastassiou

.....
När du vill kontakta någon i styrelsen gör du det lättast via e-post:
info@jaktkritikerna.se. Du kan läsa mer om vårt arbete på www.jaktkritikerna.org